

بررسی ارتباط تکتونیک و رسوبگذاری در منطقه داراب، جنوب ایران

فرشته عابدی، دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران، abedi1387@yahoo.com
سعید افشاری، دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی شیراز، شیراز، ایران، saeed.af11@yahoo.com
محمد مهدی خطیب، دانشیار، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران، mmkhtib@yahoo.com
علی اصغر مریدی فریمانی، استادیار، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران، aamoridi@yahoo.com

چکیده :

عوامل زیادی بر جنس ونحوه قرار گیری رسوباتی که در مناطق مختلف بر جا گذاشته می شوند موثر می باشد. از جمله عوامل موثر می توان به جنس سنگ های منطقه، آب و هوا و مهمتر از آن شرایط تکتونیک حاکم را نام برد. با بررسی نوع رسوبات و ساختمان های موجود در رسوبات به همراه تغییر ضخامت و رخساره می توان علاوه بر محیط تشکیل به جایگاه تکتونیک آنها نیز پی برد. رسوبات مخروط افکنه ای تحت تاثیر دو فرایند کلی جریان های رودخانه ای (Fluvial) و جریان های خرده دار یا واریزه ای (Debris flow) رسوب می کنند. رسوبات رودخانه ای دارای جهت گیری و گردشگری خوب می باشند. در حالی که رسوبات واریزه ای فاقد جهت گیری و گردشگری می باشند. هدف عمومی استفاده از چینه شناسی کواترنری و ساختارها برای پی بردن به فرایندهای تکتونیک سطحی است.

کلید واژه ها: (فرایند تکتونیک، چینه شناسی کواترنری، رسوبات مخروط افکنه ای، داراب)

۱- مقدمه :

Morisava & Hack (1985) مورفوتکتونیک را به عنوان مشخص کننده ارتباط بین تکتونیک و عوارض سطحی یاد کرده و معتقدند که با داشتن این ارتباط می توان حوادث تکتونیک را از طریق مطالعه اشکال و ناهمواری های سطح زمین تفسیر نمود.

منطقه مورد مطالعه بین طولهای جغرافیایی ۵۴°،۰۰،۰۰ تا ۵۵°،۰۰،۰۰ خاوری و عرض ۰۰، ۳۰'، ۲۸° تا ۰۰،۰۰، ۲۹° شمالی واقع است (شکل ۱). در تحقیق حاضر با مطالعه عکس های هوایی، تصاویر ماهواره ای و برداشت های صحرائی و لوگ های حفاری به بررسی و ارتباط تکتونیک با رسوبگذاری منطقه پرداختیم.

۲- بحث :

پراکندگی رسوبات سطحی در قسمت های مختلف منطقه مورد مطالعه از لحاظ جنس متفاوت می باشند و در مناطقی که دارای جنس یکسانند اندازه و جهت گیری دانه های تشکیل دهنده رسوبات آنها متفاوت می باشد. اغلب وجود مخروط افکنه ها و حتی گاهی نبودن آنها، می تواند حاکی از شدت فعال بودن یک منطقه در طی زمان کواترنری باشد. در صورت وجود مخروط افکنه ها، ویژگی های متعددی مانند ستبرای رسوب ها، فعالیت تغییرات عمودی اندازه رسوبات، شیب طولی بریدگی راسی، میزان پیشرفتگی به داخل کوهستان، موقعیت مجرای اصلی، مشخصات دره سطحی، ساختمان داخلی یا فقدان سطح پدیمنتی مدفون در قاعده مخروط افکنه ها می توانند با تکتونیک فعال ارتباط داشته باشند (عباس نژاد، ا، ۱۳۷۶) جهت پی بردن به شرایط تکتونیک حاکم در زمان رسوبگذاری در منطقه مورد مطالعه به بررسی رسوبات در عمق، با استفاده از لوگ های حفاری (سازمان آب منطقه ای استان فارس) و همچنین برداشت ساختارها پرداخته شد.